

Referat af møde i Vildtforvaltningsrådet

Tirsdag den 13. marts 2012 kl. 9.00

Naturplanlægning og biodiversitet

J.nr. NST-303-00085

Ref. elbra

Den 16. april 2012

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Anders D. Lassen (formand)

Christian Hjorth, Dansk Ornitologisk Forening

Henrik Bertelsen, Landbrug & Fødevarer, som suppleant for Heidi Alsing

Frederik Lüttichau, i stedet for Lars Hvidtfeldt, Landbrug & Fødevarer

Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse

Ole Roed Jakobsen, Danmarks Jægerforbund

Poul Hald-Mortensen, Danmarks Naturfredningsforening

Jan Søndergaard, i stedet for Niels Luel Reventlow, Dansk Skovforening

Flemming O. Torp, Friluftsrådet, som suppleant for Trine Skov

Fra DCE deltog

Aksel Bo Madsen

Fra Naturstyrelsen deltog:

Agnete Thomsen

Ole Markussen

Søren Friese, under punkt 11

Peter Simonsen

Caroline Bald

Jacob Bertram

Camilla Uldal

Elsebeth Braüner (referent)

Mødet startede kl. 9.00

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet 14. december 2011
3. Jagttidsrevision
4. Odder-projekt i Vestsjælland
5. Udkast til hare- og agerhøneforvaltningsplaner
6. Vilkår i reguleringstilladelser
7. Regnskab 2011 og budget 2012
8. Anvendelse af særlig budgetpulje
9. Udkast til nye bekendtgørelser om artsfredning, erhvervs-mæssig konservering og fuglehold

10. Udkast til nye bekendtgørelser om jagttegn samt våben og ammunition
11. Orientering fra jagtprøvestyregruppen
12. Forslag om adgang til obligatoriske randzoner
13. Regulering af ræve m.v. i diger
14. Antikoagulanter hos prædatorer
15. Jagtbegrænsninger ved faunapassager
16. Meddelelser
17. Evt.

Ad dagsordenspunkt:

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag 2012-01-01)

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Dagsordenen blev godkendt.

2. Godkendelse af referat fra mødet 14. december 2011 (Bilag 2012-01-02)

Resumé: Udkast til referat af mødet den 14. december 2011 blev udsendt den 20. januar 2012 med frist for bemærkninger den 27. januar 2012. Der indkom bemærkninger fra Ole Roed Jakobsen og Christian Hjorth. Disse blev indarbejdet og udsendt den 31. januar 2011.

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Referatet blev godkendt.

3. Jagttidsrevision (Bilag 2012-01-03)

Resumé: På det seneste møde den 14. december 2011 nedsatte Vildtforvaltningsrådet en arbejdsgruppe med henblik på den revision af jagttiderne, der skal træde i kraft den 1. april 2013. Der vedlægges bilag fra formand og næstformand om evt. udsættelse af revisionen.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Christian Hjorth** fremlagde forslaget om at udskyde jagttidsrevisionen et år, så de gældende jagttider vil komme til at gælde i 3 år, som de plejer. **Poul Hald-Mortensen** var imod en udsættelse, bl.a. på grund af bekymring for enkeltarter og behovet for at se på de lokale hjortevildtfredninger.

*På baggrund af Rådets bemærkninger konkluderede **Anders D. Lassen**, at Rådet (bortset fra DN) anbefaler ministeren, at revisionen udskydes til foråret 2013 med henblik på ikrafttræden 1. april 2014. Naturstyrelsen blev bedt om at lave en liste til mødet i september, der kort redegør for, hvilke justeringer af de lokale hjortevildtfredninger, der vurderes at være behov for som følge af den foreslåede udsættelse af revisionen.*

4. Odder-projekt i Vestsjælland (Bilag 2012-01-04)

Resumé: Danmarks Naturfredningsforening har ønsket en drøftelse af vedlagte forslag til projekt om udsætning af odder i Vestsjælland.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Poul Hald-Mortensen** forelagde Danmarks Naturfredningsforenings forslag om flytning af 5 oddere fra Jylland til Vestsjælland. **Aksel Bo Madsen** redegjorde kort for DCE's notat vedrørende projektet, herunder at der efter DCE's vurdering bør udarbejdes en forvaltningsplan for odder på Sjælland før udsættelsen.

Flere af Rådets medlemmer udtrykte skepsis over for en udsættelse af odder i et område, der ikke umiddelbart har kunnet sikre en bæredygtig bestand.

*På baggrund af drøftelsen i Rådet konkluderede **Anders D. Lassen**, at ingen af Rådets medlemmer udover DN er begejstret for projektet, dog er ingen, udover DJ, direkte imod projektet. Rådet ønsker til mødet i september at få en yderligere belysning af projektforslaget i relation til naturplaner og udpegningsgrundlag i projektområdet.*

5. Udkast til hare- og agerhøneforvaltningsplaner (Bilag 2012-01-05 og 2012-01-06)

Resumé: Udkast til hare- og agerhøneforvaltningsplaner, som tilrettet efter høringerne i følgegruppen vedlægges.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: Rådets medlemmer drøftede udkastene. **Ole Roed Jakobsen** udtrykte tilfredshed med samarbejdet omkring planerne. DJ har flere projekter i gang, der kan bruges i relation til opfølgning på planerne. DJ vil gerne komme med et oplæg til Rådet til mødet i september omkring en opfølgning på planerne. **Christian Hjorth** efterspurgte handling, økonomi og målsætning for så vidt angår agerhøne. Han foreslog desuden, at biotopplanreglerne bliver tilrettet med henblik på at favorisere agerhønevenlige tiltag i pøntildelingen. **Henrik Bertelsen** anbefalede en udbredelse af kendskabet til de gode tiltag ud over kredsen af landmænd, der udarbejder biotopplaner. **Ole Markussen** takkede for samarbejdet med Rådets følgegruppe omkring

planerne og oplyste, at der er afsat i alt ca. 3 mio.kr. til opfølgning på planerne. **Ole Markussen** opfordrede til, at den følgegruppe, der har været omkring udarbejdelsen af forvaltningsplanerne, fortsætter i forbindelse med opfølgningen. Der er et oplæg til en opfølgning på vej i samarbejde med flere af organisationerne. For så vidt angår biotopplanreglerne vil forslagene kunne indgå i den evaluering, der skal ske ultimo 2013.

***Anders D. Lassen** konkluderede, at der er tale om gode udkast inden for de givne muligheder, og at der nu er behov for en handlingsplan.*

6. Vilkår i reguleringstilladelser (Bilag 2012-01-07)

Resumé: På baggrund af Rådets drøftelse og konklusion på det seneste møde den 14. december 2011 har Naturstyrelsen genovervejet visse af de vilkår, der stilles i tilladelser til regulering af fugle.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Ole Markussen** orienterede om styrelsens overvejelser på baggrund af spørgsmålene på det seneste møde. Styrelsen har ikke generelt fastsat og vil ikke fremover fastsætte vilkår om ophængning af døde fugle. Styrelsen vil ligeledes ikke fremover fastsætte vilkår om påklædning/camouflagetøj. **Christian Hjorth** havde ingen bemærkninger til dette, men efterlyste opfølgning på status vedrørende Vilreg, som bedt om på det sidste møde. Han foreslog endvidere, at der blev nedsat et dialogforum til drøftelse af kriterier og vilkår, herunder kravet om vildtafværgemidler. **Agnete Thomsen** bakkede op om en dialog om vilkår m.v., men foreslog, at dialogen startede i Vildtforvaltningsrådet.

*På baggrund af drøftelsen takkede **Anders D. Lassen** for oplægget og bad om, at tabellen vedrørende status for Vilreg vil blive udvidet til det kommende møde i september.*

7. Regnskab 2011 og budget 2012 (Bilag 2012-01-08)

Resumé: Regnskab for 2011 og opdateret budget for 2012 vedlægges.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Ole Markussen** præsenterede kort regnskabet for 2011 og budgettet for 2012. Regnskabet afspejler en stram styring og en vis tilbageholdenhed i anvendelsen af midlerne og viser et robust resultat. Som det fremgår af budgettet, er der bl.a. afsat penge fra 2013 til en udvidelse af tilskuddet til den generelle Plant-for-vildtet ordning. Tilskudssatsen vil blive hævet fra 50 til 75%. Desuden tilføres der midler til skydebanepuljen med henblik på at understøtte revisionen af jagtprøven og skydebanekapaciteten. Rådets medlemmer spurgte til enkelte af de konkrete poster i regnskaber.

Anders D. Lassen tog på Rådets vegne regnskab og budget til efterretning.

8. Anvendelse af særlig budgetpulje (Bilag 2012-01-09)

Resumé: Som opfølgning på budget 2012 og opfordringen på det seneste møde om at fremkomme med projektforslag, drøftes anvendelsen af den fastlagte særlige budgetpulje. Som bilag vedlægges de indkomne forslag.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Ole Markussen** orienterede kort om processen vedrørende anvendelse af puljen. Der er indkommet tre forslag, som styrelsen vil høre, hvad Rådet mener om. Derudover vil styrelsen se på, hvilke andre forvaltningsmæssige behov der er. Rådet vil blive orienteret om styrelsens samlede beslutning på mødet i september.

*På baggrund af drøftelsen i Rådet takkede **Anders D. Lassen** for de indkomne forslag. Rådets prioritering af forslagene er 1) DOF's hedehøgprojekt, 2) DOF's bestandsopgørelsesprojekt og 3) Dansk pattedyrforerings/Dyrenes Beskyttelses rovdyrkonference. Herefter er det op til styrelsen at beslutte, hvilke projekter der sættes i gang.*

9. Udkast til nye bekendtgørelser om artsfredning, erhvervsmæssig konservering og fuglehold (Bilag 2012-01-10, 2012-02-11, 2012-01-12 og 2012-01-13)

Resumé: Udkast til reviderede bekendtgørelser vedlægges. Bekendtgørelserne har været drøftet med det nedsatte faglige dialogforum. Der vedlægges et notat om ændringerne.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Ole Markussen** runddelte til orientering brev af 12. marts 2012 stilet til Vildtforvaltningsrådet fra Dansk Falkejagt Klub. **Jacob Bertram** redegjorde for processen omkring revisionen af bekendtgørelserne.

*På baggrund af drøftelserne i Rådet konkluderede **Anders D. Lassen**, at udkastene bør gå tilbage til en yderligere gennemgang i dialogforummet for så vidt angår de tekniske detaljer. Rådet ønsker på næste møde en ny forelæggelse, herunder en beskrivelse af/oversigt over de politiske problemstillinger, som revisionen har givet anledning til.*

10. Udkast til nye bekendtgørelser om jagttegn samt våben og ammunition (Bilag 2012-01-14, 2012-01-15 og 2012-01-16)

Resumé: Udkast til reviderede bekendtgørelser vedlægges. Bekendtgørelserne er revideret på baggrund af administrative tilretninger, herunder i forbindelse med den kommende jagtportal. Samtidig er bekendtgørelse om buejagt indarbejdet i de øvrige bekendtgørelser. Der vedlægges notat om ændringerne.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Elsebeth Braüner** præsenterede kort baggrunden for ændringerne. **Ole Roed Jakobsen** anførte, at kravet til anlagsenergi f.s.v.a kategori 3 arter bør sættes ned, så kaliber 17 hrm kan anvendes.

Anders D. Lassen konkluderede, at Rådet tog de foreslåede ændringer til efterretning.

11. Orientering fra jagtprøvestyregruppen

Resumé: Styregruppen for revision af jagtprøven vil orientere om projektet.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: Projektleder **Søren Friese** orienterede om det igangværende arbejde og status for de enkelte arbejdsgrupper, herunder om beslutningen om, at staten ikke længere ønsker at stå for udgivelsen af en lærebog. **Ole Roed Jakobsen** oplyste, at DJ godt vil stå for udgivelse af en lærebog, og at det vil kræve en stor indsats at nå det inden for de tidsmæssige rammer, men at DJ kan gennemføre projektet i henhold til tidsplanen. **Søren Friese** oplyste, at styregruppen forventer at komme med et beslutningsgrundlag til Rådet på mødet i december, hvorefter der vil kunne ske en implementering i 2013, og at de første aspiranter kan gå til prøve efter de nye regler i foråret 2014.

Anders D. Lassen takkede på Rådets vegne for indsatsen, udtrykte tilfredshed med at tidsplanen holder og tog dermed orienteringen til efterretning.

12. Forslag om adgang til obligatoriske randzoner (Bilag 2012-01-17)

Resumé: Lars Hvidtfeldt, Landbrug & Fødevarer har ønsket en drøftelse i Vildtforvaltningsrådet af det forslag, som fødevarerminister Mette Gjerskov har sendt i høring om offentlighedens adgang til de obligatoriske randzoner langs søer og vandløb, særligt med henblik på, om der med forslaget bliver taget tilstrækkeligt hensyn til naturen og forstyrrelsen heraf. Landbrug & Fødevarers oplæg vedlægges som bilag.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Henrik Bertelsen** forelagde problematikken og opfordrede Rådet til at komme med en tilkendegivelse til ministeren herom. Landbrug & Fødevarer er absolut ikke glade for forslaget, der vil udvide adgangen til områder, der hidtil har været fritaget for adgang. Det vil kunne medføre, at lodsejere ikke fremadrettet vil udlægge arealer til natur eller indgå frivillige aftaler om spor i landskabet. **Flemming Torp** oplyste, at naturbeskyttelsesloven vil være uændret, det vil sige at de begrænsninger på adgang, der er i dag, fortsat vil være gældende efter ændring af randzonenloven.

*På baggrund af drøftelserne i Rådet konkluderede **Anders D. Lassen**, at Rådets medlemmer (bortset fra Friluftsrådet og DOF) vurderer, at forslaget om adgang til randzonerne vil have en væsentlig betydning for den vilde flora og fauna, og at disse konsekvenser burde være nærmere analyseret forud for forslaget.*

Forslaget medfører i øvrigt, udover adgangen til de nye bræmmer, adgang til sårbare naturområder, der tidligere har været beskyttet mod adgang.

På den baggrund støtter Vildtforvaltningsrådet konklusionerne fra brevet fra 2008, (dog ikke Friluftsrådet og for DOF's vedkommende dog ikke for så vidt angår bræmmerne). Rådet anbefaler (dog bortset Friluftsrådet), at der på de nye arealer ikke må føres hund. Alle medlemmer af Rådet er enige om, at de nye regler skal forstås i overensstemmelse med de gældende regler om adgang i naturbeskyttelsesloven. Alle medlemmer af Rådet er enige om, at de nye regler om adgang til randzoner skal følge de gældende arealkategorier i naturbeskyttelsesloven.

13. Regulering af ræve m.v. i diger

Resumé: Naturstyrelsen ønsker en drøftelse af mulighederne for og metoderne til at regulere ræve m.v., der laver grave i digerne i Sønderjylland med fare for, at digerne undermineres og styrter sammen.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Jacob Bertram** orienterede om, at Naturstyrelsen har modtaget to konkrete ansøgninger fra myndigheder, der ønsker at hindre etableringen af naturgrave i diger og under banelegemer, idet gravene medfører risiko for sammenstyrninger. Der søges om tilladelse til at gasse de etablerede grave med henblik på at lukke dem. Rådets medlemmer var delte i holdningen til ansøgningerne, idet en del anså det for etisk forkert at anvende gas, mens andre var af den opfattelse, at det kunne være nødvendigt i helt særlige tilfælde.

*På baggrund af drøftelserne konkluderede **Anders D. Lassen**, at Rådet kan støtte anvendelsen af gas i tilfælde, hvor det er den sidste mulige løsning og i yderste konsekvens, idet andre metoder har været søgt anvendt uden et tilfredsstillende resultat. **Ole Roed Jakobsen** tog forbehold herfor på det foreliggende oplysningsgrundlag.*

14. Antikoagulanter hos prædatorer (Bilag 2012-01-18)

Resumé: Dyrenes Beskyttelse har, på baggrund af vedlagte, ønsket en drøftelse af brugen af antikoagulanter.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Bjarne Clausen** præsenterede oplægget – der er tale om alarmerende tal for den sekundære forgiftning af rovdyr. Derfor bør musebekæmpelse i det åbne land ved brug af antikoagulanter udfases. **Aksel Bo Madsen** oplyste, at der ikke foreligger nye tal i forhold til rapporten om rodenticider fra 2010. Der er igangsat et nyt projekt, som skal undersøge den afsmittende effekt fra bekæmpelsen rundt om bygninger. Der forventes resultater af undersøgelsen om 1½ år. **Jan Søndergaard** anførte, at det er nødvendigt at have nogle midler, der kan anvendes i det åbne land. Skovbruget er havnet i den uholdbare situation, at erhvervet fra og med 2012 ikke har godkendte musebekæmpelsesmidler til at opnå plantebeskyttelse. **Ole Markussen** oplyste, at det er Miljøstyrelsens område, men at Miljøstyrelsen ifølge det oplyste, har fokus på 2. generations antikoagulanter, hvilket er de giftigste antikoagulanter og den slags, som udgør den største risiko for sekundær forgiftning i naturen. Disse stoffer vil blive udfaset, i takt med at tilladelserne udløber f.s.v.a. privates køb og anvendelse af musebekæmpelsesmidler. Udfasningen vil ske i løbet af 2013-14, hvorefter det ikke vil være muligt for private at købe midlerne. Miljøstyrelsen har ligeledes iværksat det projekt, som gennemføres af DCE. For så vidt angår rottebekæmpelsen kan den kun ske ved autoriserede rottebekæmpere.

Anders D. Lassen konkluderede, at Rådet fortsat er bekymret for den høje forekomst af antikoagulanter i rovdyr. Rådet tager til efterretning, at der er en udfasning på vej fra Miljøstyrelsens side. Rådet ønsker en status på mødet i september fra Miljøstyrelsen vedrørende udfasningen og fra DCE vedrørende det nye projekt.

15. Jagtbegrænsninger ved faunapassager (Bilag 2012-01-19)

Resumé: Dyrenes Beskyttelse har på baggrund af vedlagte bilag ønsket en drøftelse af mulighederne for at indføre jagtbegrænsninger i umiddelbar nærhed af faunapassager.

Indstilling: Til drøftelse.

Beslutning: **Bjarne Clausen** forklarede om baggrunden for punktet, at han har bedt styrelsen vurdere, om der administrativt kan indføres jagtbegrænsninger ved og omkring faunapassager, på samme måde som der er regler om, at der ikke må jages ved foderpladser. **Jacob Bertram** oplyste, at der ikke umiddelbart er hjemmel i jagtlovgivningen til at indføre sådanne begrænsninger. Det vil kræve en lovændring, dvs. en ny bestemmelse, der

generelt forbyder jagt ved faunapassager. **Ole Roed Jakobsen** henviste til, at der i 2011 har været en vejledning fra Vejdirektoratet i høring vedrørende dette, jf. bilaget, der tyder på, at der fremadrettet vil blive indført sådanne begrænsninger på aftalebasis i forbindelse med etableringen af passagerne.

***Anders D. Lassen** konkluderede på den baggrund, at Rådet satser på, at Vejdirektoratet som vejmyndighed løser problematikken ved etablering af faunapassager. Der var ikke opbakning i Rådet til at regulere området i jagtlovgivningen, men der kan evt. indføres regler herom i de jagtetske regler, såfremt Vejdirektoratets løsninger ikke virker tilfredsstillende.*

16. Meddelelser

- Fra formanden
 - **Anders D. Lassen** oplyste, at han selv og Christian Hjorth er inviteret til møde med ministeren den 21. marts og opfordrede medlemmerne til at komme med forslag til dagsordenspunktet. Mødet vil hovedsageligt være et hilse på møde, hvor formanden og næstformanden kan præsentere Rådets arbejde for ministeren.
- Fra Naturstyrelsen
 - **Agnete Thomsen** orienterede om, at Natur- og landbrugskommissionen nu er nedsat med Jørn Jespersen som formand. **Agnete Thomsen** oplyste, at det brev, som Rådet sendte til hhv. Miljøministeren og Fødevareministeren som opfølgning på mødet i september, vil blive besvaret af Fødevareministeren. **Agnete Thomsen** oplyste endvidere, at regeringen har igangsat et arbejde, der skal se på kommunalreformen, herunder fordelingen af opgaver mellem de forskellige myndigheder.
 - **Søren Friese** orienterede om, at der udsættes 7 bisoner på Bornholm i maj måned i en 200 ha stor indhegning.
 - Forslag til 2-dages mødet i september
 - **Ole Markussen** oplyste, at der arbejdes med en tur til Samsø.
 - Orientering om resultatet af blyhaglsundersøgelsen
 - **Caroline Bald** oplyste, at der har været afholdt en landsdækkende kontrol i den foregående jagtsæson. Der har været kontrol på 34 jagter og hos 581 jægere. Der er fundet 1 jæger i besiddelse af ulovlig ammunition.
 - Status vedrørende Center for Vildtsundhed
 - **Ole Markussen** oplyste, at aftalen skal evalueres i sommeren 2012, og at der på den baggrund skal træffes beslutning om det videre forløb. Rådet vil få forelagt evalueringen.
 - Status vedrørende minkforvaltningsplanen
 - **Camilla Uldal** orienterede om, at minkforvaltningsplanen har været i høring med 20 svar til følge. Der er

gang i udpegningen af indsatsområder i samarbejde med DOF, og der har været møder med DJ om koordineringen af arbejdet. Der forventes en endelig plan i april 2012.

- Fra medlemmerne
 - **Christian Hjorth** spurgte til, hvad Miljøstyrelsen har gjort på baggrund af forslaget om at ændre på advarselsmærkaterne på bejdsede rapsfrø. **Ole Markussen** tilkendegav, at forespørgslen vil blive videregivet til Miljøstyrelsen. Naturstyrelsen ved ikke, om det på nuværende tidspunkt har givet anledning til en ændring. **Christian Hjorth** satte endvidere spørgsmålstejn ved styrelsens fremgangsmåde i pressen med meddelelser om "krig mod kragerne". **Ole Markussen** tog dette til efterretning.
 - **Poul Hald-Mortensen** oplyste, at der fra EU-Kommissionen side følges op på sagen om muslingskrab i Natura2000-områder.
 - **Henrik Bertelsen** konstaterede, at selv om reglerne om landbrugsstøtte hører hjemme i Fødevarerministeriet, vil det gavne, hvis Miljøministeren har opmærksomheden rettet mod naturtiltagene under ordningerne.
 - **Bjarne Clausen** oplyste, at der nu kan fås levende fangst fælder, der selv kan åbne, hvis de ikke er blevet tilset inden for 12 timer.
 - **Ole Roed Jakobsen** foreslog, at Rådet inviterede svenske fældekyndige med til et møde, idet der sker en stor udvikling på fældeområdet i Sverige. **Ole Roed Jakobsen** opfordrede endvidere til, at brugen af vildtkameraer i relation til fælder tages op til drøftelse i Rådet. Endelig oplyste **Ole Roed Jakobsen** om et prædationsprojekt, som DJ har igangsat.

17. Evt.

Der var ikke noget til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 15.00